

Редакційна колегія:

Титаренко В.П. – доктор педагогічних наук, професор
Цина А.Ю. – доктор педагогічних наук, професор

A43

Актуальні проблеми технологічної, професійної освіти, культурології та дизайну : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 40-річчя факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (9-10 жовтня 2018 року) / За ред. проф. В.П. Титаренко, А.Ю. Цини; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, каф. теорії та методики технологічної освіти. – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. – 426 с.

У збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 40-річчя факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка містяться науково-методичні статті, в яких висвітлено: теоретико-методичні засади розвитку сучасної технологічної та професійної освіти, культури і дизайну; продукування культурно-просвітницьких ідей та цінностей в умовах сучасної практики технологічної та професійної освіти, культури і дизайну; сучасні досягнення у сфері технологічної та професійної освіти, культури і дизайну; пропаганда цінностей технологічної та професійної освіти, культури і дизайну засобами соціальної комунікації; регіональні проблеми та перспективи сучасної технологічної та професійної освіти, культури і дизайну; творчий внесок наукових шкіл, учених, діячів культури та працівників освіти у розвиток сучасної технологічної та професійної освіти, культури і дизайну.

Розраховано на науковців, докторантів, аспірантів, викладачів і студентів навчальних закладів системи освіти та культури різних рівнів акредитації.

УДК 378.6:37/477.53):7.012

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань несуть автори статей.

Затверджено Вченою радою Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, протокол № 2 від 30.09.2018 р.

© *колектив авторів*
© *ПНПУ імені В.Г.Короленка*

Секція №1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА
ДИЗАЙНУ

РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА» ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ

Красильникова Ганна
Білик Вікторія
Міщенко Олена
м. Хмельницький

Професійно-технічна освіта (ПТО) знаходиться напередодні масштабного реформування. Згідно з розробленою МОН України Концепцією її розвитку, на зміну застарілим підходам до підготовки кваліфікованих робітників та навчанню їх на зношеному обладнанні має з'явитися нова модель фінансування та управління професійним навчальним закладом на основі розвитку державно-приватного партнерства [1]. Невдовзі цей освітній напрям регулюватиметься трьома новими законами: «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту» та «Про освіту дорослих» [2–4], розроблення яких триває.

Законом України «Про освіту» (2017) вже визначено місце професійної (професійно-технічної) освіти у загальній структурі освітньої галузі як таке, що націлене на формування і розвиток професійних компетентностей особи, необхідних для забезпечення її конкурентоздатності на ринку праці та мобільності і перспектив кар'єрного зростання впродовж життя [5]. Отже, система професійної (професійно-технічної) освіти має задовольняти як вимоги особистості щодо якісної професійної освіти, так і потреби держави чи регіону в кваліфікованих кадрах. Відтак, реформування професійної (професійно-технічної) освіти зумовлює нагальну необхідність підготовки педагога професійного навчання нового типу.

Метою статті є висвітлення передумов розроблення освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Професійна освіта» спеціалізації «Технологія виробів легкої промисловості» на базі стандартів вищої освіти.

Проекти стандартів вищої освіти нового покоління, у т.ч. зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» за спеціалізацією 015.17 «Технологія виробів легкої промисловості», розроблені на основі компетентісного підходу і базуються на підходах Болонського процесу щодо тлумачення таких ключових понять як «компетентність» та «результати навчання» [6]. Цим стандартом встановлена вимога до обсягу освітньої програми підготовки бакалаврів професійної освіти на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 (12) років – 240 кредитів ЄКТС [7].

При цьому перелік спеціальних фахових компетентностей майбутніх бакалаврів професійної освіти складається як з психолого-педагогічних, предметно-методологічних компетентностей, так і низки спеціалізованих у швейній галузі, переважну більшість яких під час навчання набувають учні закладів професійної освіти (ЗПО). Водночас, як свідчить багаторічний практичний досвід Хмельницького національного університету (ХНУ) щодо підготовки педагогічних кадрів для професійно-технічної освіти, найбільш мотивованими до роботи в умовах цього освітнього напрямку є випускники ЗПО, технікумів, коледжів тощо. Щодо європейського досвіду, педагоги, які навчають учнів у різноманітних професійних школах країн Європи, зазвичай, мають робітничу кваліфікацію з фаху, який викладають [8].

Відтак, ефективною вважаємо підготовку педагогів професійної освіти спеціалізації «Технологія виробів легкої промисловості» на базі попередньо здобутої кваліфікації «молодший спеціаліст» за скороченим терміном навчання або «кваліфікований робітник» у певній галузі легкої промисловості. При цьому в межах зазначеної спеціалізації, яка відповідає певною мірою деталізованому колу професійних завдань та обов'язків і пов'язана як з необхідною галуззю знань, інструментами чи устаткуванням,

що використовується, так і з продукцією, яка виробляється, існує ще один рівень диференціації (рис.1).

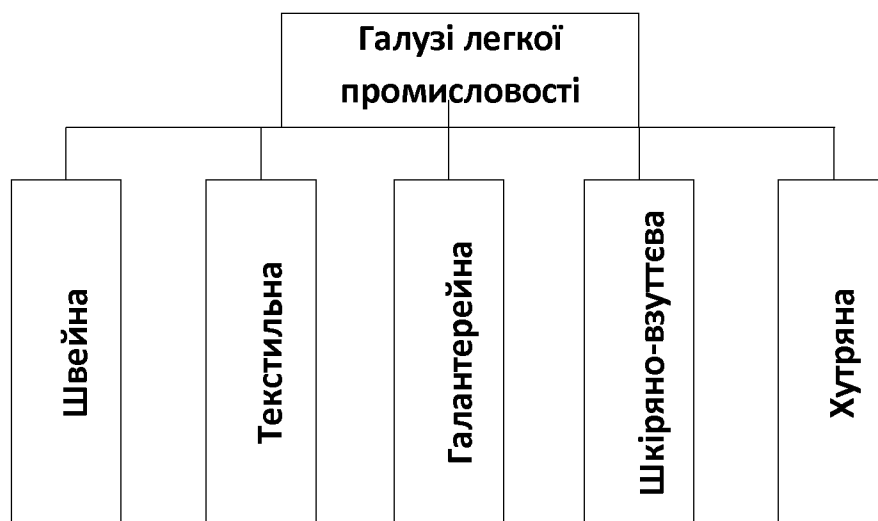

Рис. 1. Галузі легкої промисловості

Ще донедавна швейна підгалузь була однією з найбільших в легкій промисловості України. У м. Хмельницькому впродовж тривалого часу функціонує потужний ринок промислових товарів, який наповнюється не лише імпортними речами але й швейними виробами місцевого виробництва, що пошиваються на чисельних малих підприємствах та у швейних цехах області.

Крім цього, за неофіційними даними експертів на ринок промислових товарів Хмельниччини постачають продукцію від 500 до 900 швейних мікро-підприємств, переважна кількість яких не зареєстровані як суб'єкти господарювання [9]. Для обслуговування такої кількості підприємств потрібні робітничі кадри, підготовку яких в області здійснює дев'ять професійно-технічних навчальних закладів.

Отже, моніторинг зовнішніх чинників ринку праці свідчить про перспективність вибору освітньої програми підготовки педагогів професійної освіти з галузі швейного виробництва на базі кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст». Підтвердженням правильності наших висновків можуть служити результати опитування 869 педагогів ПТНЗ, проведений в рамках Проекту програми ЄС Еразмус+ «Удосконалення практико-

орієнтованої підготовки викладачів професійної освіти і навчання», які серед можливостей удосконалення підготовки педагогів ПТО вказали й збільшення частки практичного навчання, співпраця з підприємствами та оновлення матеріально-технічної бази [10].

Розроблення освітньо-професійної програми здійснювалося з урахуванням вимог проекту стандарту вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта» спеціалізації «Технології виробів легкої промисловості». Ознайомитися зі змістом програми можна на офіційному сайті ХНУ у розділі «Навчання» за адресою: <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&r=50&p=1>.

Реалізація цієї освітньої програми на базі Хмельницького національного університету націлена на задоволення потреб, в першу чергу, регіонального освітнього ринку праці у педагогічних кадрах та індивідуальних схильностей й інтересів випускників закладів професійної освіти, які прагнуть повернутися у рідний навчальний заклад у якості педагога.

Перелік використаних джерел

1. Концепція професійної (професійно-технічної) освіти [Електронний ресурс] : проект. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-rozrobilo-proekt-konceptualnih-zasad-reformuvannya-profesijnoyi-osviti-ukrayini-suchasna-profesijna-osvita> (дата звернення 10.09.2018).

2. Про професійну освіту [Електронний ресурс] : проект Закону України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60075. (дата звернення 10.09.2018).

3. Про фахову передвищу освіту [Електронний ресурс] : проект Закону України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63935. (дата звернення 10.09.2018).

4. Про освіту дорослих (Про освіту впродовж життя) : проект Закону

доступу: https://www.google.com.ua/search?q=Освіта+дорослих+проект+Закон&rlz=1C1AVFA_enUA769UA769&oq. (дата звернення 23.09.2018).

5. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 05.09.2017 №2145-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. (дата звернення 10.09.2018).

6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом МОНУ від 01.06.2016 № 600 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>. (дата звернення 23.09.2018).

7. Стандарт вищої освіти України бакалавра галузі знань 01 Освіта спеціальності 015 Професійна освіта. Технології виробів легкої промисловості [Електронний ресурс]: проект / Гуменюк Т.Б., Зубар Н.М. – Режим доступу: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/10867/1/SVO_TVLP.pdf. (дата звернення 23.09.2018).

8. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник / С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Рівне : Овід, 2012. – 352 с.

9. Красильникова Г.В. Моніторинг якості професійної підготовки інженерів швейної галузі у вищому навчальному закладі: теоретичні та методичні засади : монографія / Г. В. Красильникова ; за наук. ред. Л. Б. Лук'янової. – Хмельницький : ХНУ, 2015. – 543 с.

10. Аналітична довідка за результатами опитування педагогічних працівників «Практико-орієнтована підготовка викладачів закладів професійної освіти» [Електронний ресурс]: проект Програми Еразмус+ «Удосконалення практико-орієнтованої підготовки викладачів закладів професійної освіти і навчання». – Режим доступу: https://ivet.edu.ua//images/international_projects/erasmus_plus/Analytical_materia